

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetrowy przed tekstem na I-iej stronie 12 groszy polskich, na III-iej 8 groszy, na IV, V, VI-iej 5 groszy. Drobne ogłoszenia po 3-4 groszy za wiersz. Najmnie 40 groszy. Tytuły drukami podwójnie. Zagranciana 100 proc. drożej.

Ceny ogłoszeń podane w złotych polskich będą obliczane według kursu złotego franka, płatne w markach polskich po kursie z dnia poprzedzającego zapłatę.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany co bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Diennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego 4, Telefon 64.
ADMINISTRACJA: Dęblinska 1, Tel. 73.

Będzin, Malachowskiego 7. Dąbrowa, Sobieskiego 8, tel. 73.

Katowice, Szopna 1

Adres dla listów i depozytów
„ISKRA”, Sosnowiec

Kosło czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Preskribowana wynosi:

mk. 3.600.000.

Z odnośnieniem miesięcznym:
mk. 4.300.000

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową: mk. 4.300.000

Z przesyłką pocztową:
mk. 4.500.000 miesięcznie.

Zagranicą mk. 7.000.000.

Kino SINKS

Od poniedziałku 19-go do 25-go maja włącznie

„Przygody Jednej Nocy”

dramat sensacyjny w 12-tu aktach.

W roli gł. występuje słynny detyktyw HARRY PEEL.

Kino „ZAGROBA”

Od poniedziałku 19-go maja i dni następane

III Wielki rekordowy podwójny program III

U PROGU GILOTYNY

współali dziejowy film rozgrywający się w roku 1820 za panowania Ludwika XVIII w 6-ciu aktach.

Nad program! Królowie śmiechu PAT i PATACHON ukażą się w najwspanialszej 4-aktowej farcie p. t.

„Niebieskie patzki” wywołując bezczelnie burzę szampańskiego śmiechu

Wobec pojawienia się w Nr. 112 „Iskry” z dn. 18 maja r. b. ogłoszenia majstrów kominiarskich: Łatas, Mazurkiewicza i Michalskich w sprawie wyciercia kominów,

Magistrat miasta Sosnowca

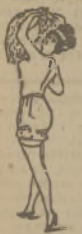
wyjadła, że wycier kominów, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej, powierzony został na r. 1924 na prawach wyłączności

Zjednoczonemu Stowarzyszeniu Włascicieli Kominarchości m. Sosnowca

i że wycieru na terenie m. Sosnowca dokonywać mogą jedynie kominiarze, delegowani przez wspomniane Stowarzyszenie.

Sosnowiec, dn. 20 maja 1924 r.

MAGISTRAT.

PRACOWNIA GORSETOW

STEFANJA CHORZELSKIEJ

Jedyna w Zagłębiu firma chrześcijańska

SOSNOWIEC, ul. PIŁSUDSKIEGO Nr. 14.

Poleca W. W. Panim „KILOSA” (miejscowi) świetnie nadające oryginalne francuskie, hygieniczne dla pań. Pracownia wykonuje gorsety według ostatnich modeli paryskich i poleca Sz. Kilienskom swa

znakomite pasy brzuszne dla ciężarnych, po operacjach, w chorobach nerka, wkurze i inne zalecane przez D-rów Specjalistów. 3306-1

FRANCJA PO WYBORACH.

Warszawa, 21 maja.

Byłoby rzeczą bardzo niefortunną i istotnemu stonowić rzeczy nie odpowiadającą, gdyby utrwalilo się w polskiej opinii wrażenie, że rezultaty wyborów francuskich z 11 maja są dla Polski niepokojące, albowiem

zapowiadają rzekomo zmianę polityki zagranicznej Francji, jakis nieokreślony bliżej zwrot ku Niemcom czy Rosji, zagrażający posłulatowi polityki polskiej.

Wrażenie takie byłoby mylne, a nawet szkodliwe,

MEBLE HONIGWACHS & LANGER

3107-1
SIENNA Nr. 3.

Jaka była we Francji sytuacja przed wyborami?

Istniała w izbie większość prawicowa, którą bardzo nieścisłe nazywano blokiem narodowym. Nie było to ani stronnictwo z określonym programem, ale luźny bardzo zespół grup wybranych 16 listopada 1919 roku pod hasłem walki zdość — jako na stosunki francuskie — urojonym straszakiem bolszewizmu. Nieszczyście bloku było, że miał on dużo dobrej woli, ale nie miał środków. To też wszyscy bez wyjątku premierzy, jacy podczas kadencji ubiegłej izby Francji rządili — Millerand, Briand, Poincaré — należeli wyłącznie do „starego” personelu rządzącego, którzy dziś ostrożnie się odnosi do izby, obawiając się, że jej niewyrobienie i temperament podkują jej rozbicie gipsu. Nawet pan Poincaré, choć na większości bloku narodowego oparł swą stanowczą i zbawienią dla Francji politykę wobec Niemiec, w gruncie rzeczy kokietował ciagle radykałów i czuł instynktownie jakby niechęć do prawego skrzydła swej większości. Jeszcze przed wojną oświadczył Poincaré w izbie Karolowi Benetowi, republikanowi — katolikowi: a

— Pomiedzy mną a panem istnieje cala przepasc kwestii religijnej. Nastepnie Poincaré uwarazal sie troche za meza swa nowo wybracajaca sie ponad partje i dlatego stale odpychal propozycje przywódców bloku narodowego, aby wspólnie zorganizować wybory przez odpowiednie oczyszczenie prefektur, gdzie siedzieli w dalszym ciągu i w powaznym stosunku prefekci radykalni — oraz przez odpowiednią propagandę.

W takich warunkach trudno bylo blokowemu narodowemu wyjść zwycięsko z wyborów, jeśli zważymy, że wybory „na prawo” z roku 1919 były we Francji epizodem i aby tendencją do utrwalenia — należało nad tem popracować.

Poincaré może sobie z tego wszystkiego zdawał sprawę, ale w każdym razie nie dążył świadomie do porażki bloku. Uważał poprostu, że masy wyborcze francuskie widocznie mu będą za sukcesy jego polityki zagranicznej i finansowej, że oddadzą wobec tego głosy na tych, którzy politykę tą popierali.

Wierzył Poincaré, że w opinii francuskiej od czasu wojny nastąpił przełom, że zamiast zagadnień malnych i egoistycznych polityki wewnętrznej w smysłach większości narodu wysunęły się zagadnienia polityki zagranicznej.

Tu się Poincaré omylił. W agitaacji wyborczej kandydaci bloku nie mówili wcale o okupacji Rury, mówili natomiast dużo o zwiększeniu podatków o 20 proc., o malnych emeryturach lub dodatkach drożyznianych urzędników...

Więc blok narodowy ponosił porażkę: zamiast 400 mandatów — ma dziś 250. Kartel lewicy (radykalowie i socjaliści) nie odniósł także miastącego zwycięstwa, bo siły jego wzrosły tylko ze 180 do 280 mandatów. Kto będzie miał ostatecznie większość — dowiemy się kiedyś w początkach czerwca ukonstytuują się ostatecznie kluby nowej izby.

Naprawdopodobniej za 2 lub 3 tygodnie we Francji dojdzie do władzy rząd lewicowy z Edwardem Herriotem, przywódcą radykałów, oraz p. Leonem Blumem, przywódcą socjalistów na czele.

Może się również wykla-

ruje jakaś większość centro-wa, ale nawet w razie rządu lewicowego zmian za sadniczych w polityce francuskiej nie przewidujemy, każdy gabinet francuski, któryby zaniedbał postulat obrony stanu politycznego Europy, ustanowionej przez istniejące traktaty, któryby zrezygnował z odszkodowań — poderząbnym gardło i sobie, i Francji.

Byłoby dla francuskich polityków ubliżeniem podejrzawać ich o takie szalenstwo.

Rozumieją oni dobrze, że Poincaré, okupując Rurę, łamiąc bierny opór Niemiec i organizując cały obszar pod względem gospodarczym tak, że Nadrenja i Rubra dają dziś (po otrąceniu milijarda kosztów okupacji) 3 miliardy rocznie — że dokonawszy tego wszystkiego Poincaré pracował bardzo pozytywnie i nie zawahał się wziąć na siebie całego odium okupacji.

Nowy rząd może teraz uderzyć w nowy ton, ale ma już w ręku pierwszorzędną wartość zastaw, dzięki której Francja przestała być stroną graczącą w powojennym koncercie europejskim rolę drugoplanową, a ujęła w swe ręce pierwsze skrzypce. Rozumieją to radykalowie i głęboko wierzymy, iż ataku tego nie zmarzną.

Zresztą do ewakuacji Rury ani Herriot, ani Poinlewe, ani ich przyjaciele się nie zobowiązali.

Tylko wśród socjalistów są tacy, jak Leon Blum, którzy zgodnie z nakazem międzynarodówki socjalistycznej — jest zwolennikiem jak-najwyższej ewakuacji Rury, ale są tacy jak Aleksander Varenne, którzy Rurę uważają za cenny bardzo „tat wymiany”.

Wniosek: ewentualność dojścia we Francji lewicy do władzy nie jest dla Polski niepokojące. Zasadnicze wytyczne polityki Francji się nie zmienia. Zaś sojusznik francusko-polski ani u nas, ani

we Francji nie jest monopolu tego czy innego obrotu. Herriot jako premierem będzie dla Polski takim sa-

mym wiernym sojusznikiem, jak Poincaré. Jesteśmy tego pewni.
Kazimierz Smogorzewski.

Sprawa przeliczenia dochodu w markach opodatkowanego w r. 1924.

Sosnowiec, 21 maja.

Jak wiadomo, na podstawie ustawy waloracyjnej, ustalił ministerjum skarbu dla celów przeliczania na franki złote dochodu obliczonego w markach polskich przeciętne wartości franka złotego w poszczególnych latach operacyjnych, z których dochód stanowił podstawę wymiaru podatku dochodowego na rok 1924.

Zasada ta jest zupełnie słuszną o ile chodzi o płatników, którzy w czasie mierodniowy w wymiaru podatku, pobierali w poszczególnych miesiącach dochody o równej wartości, chociaż różnych cyfrach z powodu dewaluacji marki.

Istnieje zupełnie przedstawia się sprawa, gdy chodzi o płatników, których dochody płynęły pod względem wartości nierównomiernie i obciążenie zostały przeważnie w końcu roku operacyjnego. Przeliczanie takich dochodów na franki złote według przeciętnej wartości franka z okresu całorocznego byłoby nie sprawiedliwe i spowodowałoby mogło niejednokrotnie zniszczenie warsztatu pracy.

Dla tych właśnie powodów sferę zainteresowaną a przede wszystkim słowiarzów, pokrewy polskich i instytucję pokrewy zwroty się do p. dr. Falkowskiego z gorącą prośbą o interwencję i spowodowanie koniecznych zmian w odnośnym rozporządzeniu ministra skarbu.

Interwencja p. dr. Falkowskiego przeprowadzona przez klub sejmowy, związku ludowonarodowego dała wyniki pomyślne, minister Grabski wydał bowiem okólnik do dyrektorów wszystkich izb skarbowych, którego najgłośniejsze ustępy podajemy poniżej dosłownie.

Okólnik stwierdza się na wielkie możliwości kryzysu, która-by płatnicy mogli pewnie காးကုမ္ပဏီ, przy bezwzględnie

stosowaniu przez komisje szacunkowe przepisów rozporządzenia z 14 marca r. b o przeliczaniu na franki dochodów w markach głośni:

Licząc się z temi ewentualnościami rozporządzenie waloracyjne ministerjum skarbu z dn. 15 lutego 1924 r. zgodzie z duchem powołanej na wstępie ustawy zezwoliła płatnikom, prowadzącym prawidłowe księgi handlowe, na zwaloryzowanie dochodów osiągniętych w markach polskich według przeciętnych kursów franka złotego w miesiącach zaskiegowania odnośnych pozycji dochodu względnie wydatków.

Azależnie rozporządzenie to nie obejmuje osób nieprowadzących prawidłowej rachunkowości, nie oznacza to jednak, aby przy opodatkowaniu tych osób nie mogły być uwzględnione przytoczone wyżej okoliczności.

Celem zrealizowania podatku dochodowego za rok 1924 zgodnie z intencją ustawodawcy na zasadach sprawiedliwości i uszczelnienia — ministerjum skarbu zarządzi, aby komisje szacunkowe przy szacowaniu dochodu podatkowego osób nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych liczyły się w miarę możliwości z cennym okolicznościach dochodu.

W wypadkach, gdy płatnik udoni, że dochód wpływał przeważnie w ostatnich miesiącach roku operacyjnego pokrywającego się z rokiem kalendarzowym 1923, jak również, gdy komisja będzie w posiadaniu konkretnych i pewnych wiadomości, należy przy przeliczaniu dochodu markowego na franki złote stosować przeciętne kursy franka złotego z odpowiednich miesięcy.

Tego rodzaju wyjątkowe postępowanie szczególnie jest wskazane w ile chodzi o dochody o-

siągnięte w drugiej połowie roku 1923 z wywrotów lasów, z doręcznych interesów spekulacyjnych, z dywidend, z papierów wartościowych, z procentów od wypisanych kapitałów oraz wszelkich innych dochodów płynących sezonowo.

Wypadki zwaloryzowania zadeklarowanych przez płatników dochodów markowych z uwzględnieniem poszczególnych okresów osiągnięcia dochodu winny być odpowiednio uzasadnione w protokole komisji.

Więści ważne.

— Pan prezydent Wojciechowski Stanisław Wojciechowski, na prośbę polskiego komitetu głównego, objął patronat nad udziałem Polski na międzynarodowe wystawie współczesnych sztuk dekoracyjnych w Paryżu 1925 roku.

— Dnia 24 go b. m. przybyła do Warszawy wojskowa misja japońska w osobach: ję. dyw. Kamel Wada, ję. bryg. Mazaki, oraz 4-eh niższych oficerów. Misja odbywa podróż po wszystkich państwach Europy, zająmając się ze stanem obecnym armii państw europejskich. I zabił w Warszawie trzy dni.

— Plebiscyt w Hanowerze przyniósł 448 961 głosów za plebiscytem. Ponieważ ilość uprawnionych do głosowania wynosi 1. 768 000 więc ilość głosów za plebiscytem nie dosięgała jednej trzeciej ogółu głosów. Projekt plebiscytu został więc odrzucony.

— Secejonali powołanego związku przemysłu niemieckiego odbył zebranie, na którym po szeregu przemówień uchwalono rezolucję zwracającą się przeciwko sprawozdaniu rzeczoznawców. Zebranie wezwało wszystkich przemysłowców do rozpoczęcia strajku, aby zmusić rząd do zmiany stanowiska wobec projektu rzeczoznawców.

— „Zeit” organ Stresemannowski, że należy się liczyć z umiatawianiem wyborów do parlamentu na G. Śląsku a do tego powodu, ponieważ rządowa komisja wyborcza nie ulegalizowała zgłoszonej listy niemieckiej partii gospodarczej, która z tego powodu wniosła protest. Gdyby protest ten został uznany, wyborcy musieliby się odbyć powtórnie.

— W ciągu lat ubiegłych produktów niemieckie były jeszcze na targach poznańskich bardzo silnie reprezentowane. Ostatnie targi wykazywały zmiany na korzyść produktów francuskich, belgi-

skich i nawet włoskich. Obecnie samochody niemieckie, które przed rokiem panowały na rynkach polskich kosztują dwa razy tyle, co francuskie i belgijskie.

Alarmujące wieści z granicy litewskiej.

Wilno, 20 maja.

Litwini za aprobatą władz kościelnych postanowili na Zielone Świąta spowodować wypadki na naszej granicy. Wypadki te mogą podlegać za sobą daleko idące następstwa. Na rozstrzygnięcie sprawy na froncie litewskiej czynione są przygotowania, aby na Zielone Świąta zgromadzić jeśli to jest uda, kilkusetosobne tłumy, który ma podążyć po przez kordon graniczny do Kalwarii podwieńskiej, jako procesja z duchowieństwem, terefonami, chorągiewkami i dzwonną na czele. Tłumy te są śpiewem pieśni religijnych i krzykami mają zażądać przepuszczenia przez granicę do Kalwarii. Żądania te spełniają się z oporem strażi granicznej polskiej. O to właśnie procesji chodzi. Kursujący od dłuższego czasu od wsi do wsi agitatorzy nawołują do walki z okupacją litewską. I teraz — wyjazd — nie powinien zostać maloduszny. Dla takiej walki trzeba złożyć ofiar. Bez ofiar walka się nie odejduje. W kościołach litewskich księża głoszą krucjatę przeciwko okupacji.

ciwko okupacji (!) polskiej powołującej, że staną na czele tłumów i poprowadzą go z krzyżem (!) w ręku ku Wilnu. W związku z temi pogłoskami na granicy litewskiej panuje nastroj podniecenia. Szaleni litewscy grupują się i uzupełniają uzbrojenia. Rola ich polegała ma na wtargnięciu za tłumem na nasze terytorium, a ewentualnie na wystrzelaniu do procesji na wyziębienie rzekomo [jej] ochronie. Przypomnieć musimy podawać już przez nas, a przedrukowane z pism litewskich wiadomości, że również i litwini wieści przygotowania na Zielone Świąta demonstracji politycznej pod nazwą „Święta pieśni”, na które przybyć mają do Wilna tłumy płatników litewskich. Zanim idą oni ze śpiewem pieśni litewskich wyruszyć do Kalwarii. Nawoływanie prasy litewskiej w Wilnie i akcja przeprowadzana w parafach litewskich już obecnie — pozostają w ścisłym związku z przygotowaniami na Litwie nad naszą granicą.

Z sali odczytowej.

O pomoc dla skarbu.

Sosnowiec, 20 maja.

W ub. niedziele w sali kina „Zagłoba” odbył się interesujący odczyt p. Demelowskiego w sprawie zbiórki na „skarb narodowy”.

Prelegentka w barwnych słowach skreśliła historię naszego upadku gospodarczego, czynienia ciemnych żywołów na ziemię marki polskiej i tego wyniku, który w następstwie doprowadził nas do złotego, do stałej waluty i stabilizacji. Chasy gospodarczy, wreszcie cały szereg przysług ze-

wętrznych złożyły się na to, że długie lata biernie apokaliptyczna na ustawiczny spadek naszej waluty i sami czterokrotnie przez brak szacunku i zawiadania do własnego pieniądza przyczynialiśmy się do jego bezwartościowości.

Ludzie dobrej woli rozpoczęli zbierać szlachetnych „metali” na podkład przyszłej stałej waluty. W tych ustronniach byli odosobnieni, a jeśli zebrane kruszce oddawano do skarbu, to sły one

Ala w końcu wyjął list i zaczął czytać:

„Kechany Doktorze! „Nadaremnie ustawałam dziś wieczór zobacz się z p. dem. Gdyż przyszła do pańskiego hotelu nie zastałam pana. Ale nie mogę znaleźć spokoju, dopóki nie zawiadomię pana o tem, co mnie dręczy. Przyszedł pan ostrzeżenie, gdyż brałem jaśm o pana niespokojna. Kobietę z „Orninka” jest w San Francisco. Widziałem jej twarz a cięż było to widzenie przebiegłe, ja jednak trwał tak długo, że mogłam stwierdzić jej tożsamość; to nie była żadna wątpliwość. Wierzę mi pan, pańska nieubiegana nieprzyjaźnia jest blisko.

Nazywam ją pańską nieprzyjaźnią, gdyż mam takie przekonanie, że Jan Karłowicz jest bezczysty, a Jan jestes na największe narozżenie niebezpieczeństwo. Pan pokrzyżował wszystkie drogi i j. j. towarzyszy, więc kiedy kolega, za którego odważyłem i wnieść walczyłem, umknie, pan może pójść ofiarą zemsty wielokroćnych ludzi. Obawiaj się, która mnie przemięci, przybyć się nie mogę, choć

ja sobie usiłuję wyperswadować, i nie pozbędzie się jej, dopóki pana nie zobaczę i dopóki nie dodasz mi odwagi.

„Bądź pan ostryżny, błagam pana w imieniu tych, dla których osoba twoja jest drogą i cenną. Gdyby pan spotkał nieszczęście, żaden z nas nie mógłby być szczęśliwym, a najmniej Twoja wierność i wdzięczność przyjaciół.

„Kathe Erskine.”

Ashutor odczytał to wyrazy kilkakrotnie, i teraz to wygłasza zachwytom. Nie spodziewał się on listu miłego, i list ten był też miłosny. Ale odczytał tak głęboko, takliwa żywiołowość taką serdeczną troską o niego, że dziwnie błogie sprawiał na nim wrażenie. Przycisnął papier do ust i kilkakrotnie adres ucałował. Po tem z głębokim westchnieniem złożył list i schował go do bocznej kieszeni.

„Ale wałka wewnątrz, która Ashutor stoczył ze sobą tego wieczoru, już się nie powuina. Zamarł powożył, teraz dojrzał w bin jeszcze.

Już w drodze z francuskiej dzielnicy do swego notu ru-

W SZPONACH ANARCHISTÓW.

47.

Następnie zebrał ze stołu papiery, niektóre krótko poplamione, a wszystkie zline abymtem i rzucił je w pusty kominek. Zapalił je zapalką i niebawem buchły jasnym płomieniem. Wzrucił w ogień także i ową brudną kasałkę, że stałałami związku „Lea”, która był zabrał Francuskiemu, wraz z zawartością portfela, leżącemu przy zamordowanym. Za chwilę wszystko zamilknęło się w kupkę białego popiołu, który hindus pogrzebał przetrząsł przez runda kamkowych.

Potem zbliżył się do sofy, na której leżała kobieta cicho i bez ruchu. W tej chwili Ashutor stał się znowu doktorem. Ujął za pulę, ale puls już bił przestął. Pęta nie żyła.

Ze współczuciem wpatrzył się w umarłą.

Na jej białej był apoznacił ciemną kreską. Pacjenta już ostryżnie i niebawem wskazał się

złamana dwulicowa moneta. Nachylił się, odciął ją od kółka, na którym była umocowana i schował ją do tej samej kieszeni, w której już miał monetę odebraną Francuskiemu. Potem włożył ją do kieszeni tak jak był poprzednio. Upewnił się jeszcze, czy w kieszeni tej są już jakieś inne było, ale nie zmienił w niczem położenia nieboszczki, nie tknął żadnego fałdu jej sukni. Leżała w postawie zupełnie naturalnej, jak ktoś, co dobroć woli ponosił śmierć bezbolesną.

Ashutor jeszcze raz zbliżył się do stołu, jeszcze raz przeczytał pismo Pepty i próżną fłaszko okucijską postawił w odpowiednim miejscu. Spojrzył jeszcze ze westchnieniem na trupę nieboszczki, z współczuciem na tępa kobiety i na palcach podszedł ku drzwiom. Ciesza była zupełna. Ostrożnie zakreślił klucz w zamku i zostawił go od strony pokoju, a następnie wzięty stamtąd wtrychnął zamkniętą drzwi od zewnątrz, tak, żeby się zdawało, że kobieta zamknęła pokój przed popełnieniem podwójnego morderstwa.

Gdy już wszystko było w po-

razdaku, Ashutor z podniesioną głową i zupełnie spokojnie przeszedł przez pustą sian i schody, i przez ożywione przednieki wyszedł na ulicę, jeszcze pełną życia i zgłębki. Była godzina pierwsza; ruch w dzielnicy francuskiej dosięgał właśnie punktu kulminacyjnego, a tam na górze spała kołosa snem wiecznym.

ROZDZIAŁ XX.

Gdy Ashutor wrócił do swego hotelu i wymienił numer swego pokoju, odzwierzy oprócz klucza wyczuł mu jakiś list. Zadziwienie i jakiegoś doznał na raz, zmieniło się niebawem w radość. Nie czytał nawet adresu, wiedział, że list od nikogo pochodzić nie mógł, tylko od tej, którą kochał. Idąc po ślabinie oświeconych schodach, przyciskał list do żywo bijącego serca.

W pokoju jasno, w którym płogło jasne światło, nie mógł się zrazu na otwarte koperty zdecydować, jak dziecko, które gwałt z zabawką utrzymaną na powierzchni, trzyma w ręku, ta chwila oczekiwania i napięcia przemięci, przybyć się nie mogę, choć

wiane przez magistrat, rzecz prosta, tylko na terytorjum Sosnowca. Z drugiej strony Brynley powinien się zająć tem magistratu miasta śląskiego, bo szoty na ich terenach są już w stanie kompletnej ruiny. Magistrat sosnowiecki ma zamiar w tej sprawie załatwienie województwo śląskie.

Place pracowników gastronomicznych. W inspekcji pracy została zawarta umowa między przedstawicielami związków pracowników gastronomicznych a właścicielami restauracji. Na podstawie tej umowy podwyżka płac wynosi około 4 proc. W restauracji "Zacisze" w sezonie letnim kelner od rachunku będzie pobierał 12 proc.; w razie niepogody otrzyma obiad i kolację. Właściciele restauracji zobowiązali się do obniżenia cen potraw z w. nieurzędowych. Jest to rzecz konkretna, gdyż w ostatnich tygodniach potrawy w restauracjach sosnowieckich bez winowatej przyczyny zdrożały o 50 proc.

Zdemaskowali się. Komuniści widząc, iż warstwy robotnicze odwracają się ze wstrętem od nich, każ wszelkimi siłami nawiązać kontakt z socjalistami, celem utworzenia tak zw. wspólnego frontu dla ogólnienia robotników.

Socjaliści jednak nie chcą słyszeć podobnej współpracy, licząc się z tem, iż w razie utworzenia podobnego bloku, wpływy ich spadłyby do zera, a zyskałby na tem komuniści.

Obecnie np. z powodu zbliżających się wyborów do kasy chorych, komuniści dali listy otwarte do socjalistów, w których tłumacząc ich, że socjaliści, którzy tybulają ich „stanowowymi towarzyszami”, udowadniają korzyści, wynikające ze wspólnej akcji.

Komuniści wiedzą, iż sami nie zrobią i dlatego szukają sposobu, aby tylko dostać się do kasy chorych, gdzie mogliby za pieniądze robotnika uprawiać zbrodniczą działalność.

Ponieważ socjaliści kategorycznie odmówili przystąpienia do utworzenia bloku, jest bardzo prawdopodobne, iż komuniści pod jakąś nową firmą będą starali się rozwinąć akcję na własną rękę i dlatego robotnicy winni zachować ostrożność, gdyż okazywano się odzew nowego stronnictwa, będącego zamaskowaną komuną.

Polskie towarzystwo krajoznawcze komunikuje, że walsze zebranie sosnowieckiego oddziału polskiego tw. krajoznawczego odbędzie się w niedzielę, dn. 2 b. r., w domu ludowym, przy ul. Jasnej o godz. 31 po w. pierwszym terminie, a o godz. 4 w drugim i ostatecznym. Zapisy nowowstępujących członków przyjmie zarząd w tymże dniu i lokala o godz. 3 po pol.

Rejestracja koni. Od dnia 2 czerwca r. b. rozpocznie się przegląd koni w powiecie bydzińskim, który potrwa prawdopodobnie cały miesiąc.

Echa wypadku. Skutkiem oburzenia się z powodu schodów na pochylu kpr. „Kilmontów” trzech robotników odniosło poważne uszkodzenia, wobec czego odwołano ich do szpitala renowacyjnego. W ub. niedzielę jeden z połączonych, mianowicie Stanisław Sekuracki, zmarł w szpitalu.

Z kina „Zacisze”. Dzisiaj sensacyjny sportowy obraz p. t. „W dolinie śmierci”. Obraz ten jest jednym z najlepszych obrazów sezonu 1924 r. Dla młodzieży dozwolony.

Stan bezrobocia. Bezrobocie w Zagłębiu, które skutkiem załozu w przemyśle żelaznym, w ostatnim kwartale roku ub., wykazało największe upięcie, w końcu kwietnia t. b., gdzie ilość bezrobotnych dosięgała 10500 osób. Obecnie ilość ta nieco się zmniejszała, w okresie bowiem od 10 do 17 maja, bezrobotnych było 9794.

Najgorzej przedstawia się sytuacja w przemyśle żelaznym, o ile bowiem obecny załoz, nie tylko nieprawie, nastąpi dalsze zwalnianie pracowników, a nawet chwilowe zamknięcie niektórych zakładów, co zwiększyłoby without ilość bezrobotnych. Znaczący należy, iż cyfry powyższe obejmują wyłącznie robotników zwolnionych z zakładów, a nie dotyczy także i niepokojnej liczby zawodowych bezrobotnych.

Nadzór na kasy chorych. Skutkiem ciągłego ujawniania w kassach chorych różnego rodzaju niedziat, w dniu 22 maja, władze wydały polecenie lekarzom powiatowym, aby rozłożyli nadzór nad lecznicami, ambulatoriami i aptekami kas chorych, łustrując urządzenia i stan opieki, spostrzeżenia zaś i uwagi w tej mierze mają być natychmiast przesyłane do Warszawy.

Rozkaz do cyklistów. Wszyscy członkowie sosnowieckiego towarzystwa cyklistów mają się stawić z rowerami na boisku przy ul. Sportowej „Sosnowiec” ul. Wiejska 2 w dniu 22 maja r. b. o godz. 2 po pol. dla przeprowadzenia próbnych ćwiczeń na popisy kolarskie.

Potajemny wyszynk. Policja sosnowiecka spisała doniesienie na Zofię Szczęsą, zam. przy ul. Kaliskiej 12, za potajemną sprzedaż wódki. Sprawę skierowano do urzędu akcyzowego w Sosnowcu.

Kradzieże. Justynie Dybek, zam. w Sosnowcu przy ul. Wiejskiej 38, nieznany złodziej ukradł torbę roczną z dowodami osobistymi i 1.500.000 mk.

— Leonowi Warszawskiemu, zam. przy ul. Pańskiej 12, skradziono z kieszeni portfel z 30 milj. mk. i dowodami osobistymi.

Z teatru.

Dzisiaj Bedzin „Hamlet” ukaże się w teatrze „Nowości” w wykonaniu artystów sceny sosnowieckiej. W roli „Hamleta” Wojciech Byrdziński, świetny jej interpretator. „Hamlet” wystawiony jest stylowo. Początek o godz. 8-jej wiecz.

Jutro czwartek premiera. Artyści pracują pod reżyserją W. Byrdzińskiego w sztuce B. Shawa „Samson i Dalila”. W jutrzejszej premierze przyjmują udział p. Topolska, Kuśbańska, Billitńska, Wierzejewska, S. Knake-Zawadzka, Palański, Opaliński, Dytrych, Balcerka, Kislewicz i inni. Rolę główną wykona sympatyczny nasz gość Wojciech Byrdziński. Nowe dekoracje pędza Szymczyka. A-bonakom ważny.

Romuald Gierasiński, znakomity komik, ulubieniec Warszawy, wystąpi u nas w nadchodzący piątek w odczynie artystów warszawskich, a wie z teatru „Nowości” Nuty Boliński, Maria Windheimera oraz Zdzisława Gożyńskiego. Wesola ta „czwórka” warszawska bawić nas będzie wspaniale. Na repertuarze ostatnie aktualne nowości. Początek godz. 8 wiecz.

Sobota „Hamlet” wystawiony będzie po raz ostatni na wieczorowym przedstawieniu, poczem sztuka zejdzie z repertuaru, gdyż

kończąc się już występy sympatycznego gościa Byrdzińskiego.

Niedziela dwa przedstawienia: popołudniowo o godz. 4-jej i wieczorowo o godz. 8-jej.

Jubileusz. Wkrótce odbędzie się jubileusz 25 letniej pracy emerytalnej Henryka Czarnieckiego, obecnego dyrektora teatru. Bez wątpienia w tak uroczystym dniu wszyscy znajdą się w teatrze.

Ze Śląska.

Zjazd hallerczyków w Katowicach. Niegdyś odbył się w Katowicach zjazd delegatów poszczególnych placówek związku hallerczyków w województwie śląskim. Na zjeździe tym omawiano sprawę walnego zjazdu chorągwi śląskiej, który ma się odbyć w Zielone Świąta, a na który obiecał swój przyjazd len. Józef Haller. W Zielone Świąta odebrze się również pod Katowicami zlot hallerczystów śląskiego, połączone z wystawą harsenacką. I w tym zlocie weźmie udział len. Haller.

W wczorajszym zebraniu delegatów związku hallerczyków z delegat zarządu głównego związku polski Dzierżawski przedstawił obecnie zadania sejmu i rządu polskiego, przyczem zwrócił uwagę na szczególne zapożyczenia na samą siebie, dalsze doświadczenia ze strony państwa, w walce z walutą, ze możemy z ułaską patrzeć w przyszłość. Następnie pos. Dzierżawski podniósł ewolucyjną działalność związku hallerczyków, który, należąc do międzysojusznicy federacji b. żołnierzy wojny dwuletniej, będzie poraz pierwszy dwuletniej. Polscy na międzysojusznym kongresie w październiku r. b. w Londynie. Kongres taki ma oczywiście wpływ na bieg polityki międzynarodowej. Związek ten ma także znaczenie dla polityki międzynarodowej wskutek ponownego zniesienia się braterskiego z żołnierzami armii międzysojuszników.

Budowa katedry w Katowicach rozpoczął się ma niebawem. Wikariat generalny zakupił już w południowej części Katowic 35 morgów gruntu na pomieszczenie katedry, a także i innych budynków, jako to: gmachu kapituły, seminarium duchownego i t. d. Sejm śląski uchwalił na ten cel 500.000 złotych. Utworzenie nowej diecezji śląskiej nastąpi ostatecznie po zawarciu konkordatu między Polską a stolicą apostolską.

Bezrobocie zatacza coraz szersze kręgi. W hucie Laury wypowiedziano pracę 151 urzędnikom, w których dniach ostatecznie wypowiedziano jeszcze 75 funkcjonariuszów. Wypowiedzenie to będą przedmiotem osobnej interpelacji w sejmie warszawskim.

Katęże pszczyńskie. Katęże pszczyńskie, który prawie stale przebywa na swym zamku Fürstenstein na Śląsku Dolnym, bawił kilka dni w Pszczynie i wrócił do Fürstenstein. Ponieważ jednak większą część jego posiadłości znajduje się w województwie śląskim, zwłaszcza w powiecie pszczyńskim, zamierza wrócić niebawem do Pszczyny i na state tutaj zamieszkać. W tym celu książę stara się o uzyskanie obywatelstwa polskiego.

Nedza mieszkaniowa. Magistrat mysiowicki zamierza wybudować na placu przy ulicy Szkolnej 90-metrowy baryk, w którym znajdzie pomieszczenie 13 mieszkań, składowych się z jednego pokoju i kuchni.

Wyrużony z pociągu. Na liście nowej Katowice — Ma-

ła Dąbrówka wyrzucili współpasażerowie z pociągu, będącego w biegu, robotnika Alfreda Smykała z Laurabuty, który rozmawiał o polityce i uraził uczucia innych pasażerów. S. oddalił lekkie obrażenia ciała.

Młoda desperacka. 22-letnia Jadwiga Meisner, zamieszkała w Katowicach przy ul. Warszawskiej, wystrzelała z rewolweru uślołowa popoćci samobójstwo, jednakże zranila się tylko w głowę. Raną umieszczono w szpitalu.

Z kraju.

Lublin. Na zamku lubelskim wybuchł bunt więźniów politycznych, postępujący w związku z silecia intrzy i wliczeń dyplomatów sowieckich i „mocarstwa aniołowego”.

Więźniowie zdemolowali urządzenie cel więziennych próbując wywołać rozkosz.

Bunt został energicznie stłumiony, zbuntowani więźniowie zostali odstawieni do sądu, a prokurator Sulowski do więzienia w Górach Świętokrzyskich.

Należy podkreślić energiczne wystąpienie prokuratora Sulowskiego, który nie ulegając żadnym wpływom, ani nie obawiając się ewentualnych interpelacji partyjnych postąpił tak, jak mu nakazywał obowiązek.

O zmniejszenie kosztów produkcji.

Warszawa, 20 maja.

Pod przewodnictwem profesora Rybarskiego odbyło się w ministerjum w skarbu pierwsze posiedzenie komisji dla spraw kosztów produkcji oraz spaw celów. Prof. Rybarski podał następującą konkluzję: Wywóz gotowych produktów w r. 1923 uległ pogorszeniu, w r. 1924 nastąpił silny wzrost przychodów, budzący obawę pogorszenia finansów. Nie można poprawić bilansu handlowego przez ostateczne stawki celi. Ustalenie warunków przywozu niektórych artykułów gotowych, których cena jest u nas zbyt wysoka, byłoby możliwe, gdyby od-

powiedni wzrost był równoważony przez poprawę bilansu płatniczego, jak kredyty handlowe i t. d. O poparcie wywozu przez obniżenie taryf kolejowych nie ma mowy, ponieważ taryfy nie są wyższe niż w krajach sąsiadach. Deficyt wywozu produktów przemysłowych i wzrost przywozu można zrównoważyć przez intensyfikację wywozu produktów rolnych i przetworów rolnictwa, co jednak tylko wtedy nie wywoła wzrostu drożyzny o ile nastąpi obniżenie kosztów produkcji przemysłowej i zbyt wysokiego napięcia między cenami hurtownymi i detalicznymi.

TELEGRAMY.

(Przez telefon.)

Nieprawdopodobne rozmiary bandytyzmu.

Wino, 20 maja. (Tel. wł.) Powiat wileński stał się znów widownią wielkiego napadu bandyckiego, przewyższającego rozmiarami napad na Gródek z 30 grudnia roku zeszłego.

O godzinie 10 wiecz. około 40 bandytów uzbrojonych w rewolwery, karabiny, granaty ręczne i karabiny maszynowe wdarło się na przecznicę linii telegraficznych i telefonicznych do miejscowości Krzywice, położonej od granicy rosyjskiej przy torze kolejowym linii Krzywice — Buduski. Bandyci operowali w podobny sposób, jak przy napadzie Gródek: Steryzowali ludność strzelami i rzucając granatów ręcznych oraz zatakwali

posterunek policji, złożony z 5 osób. Posterunkowi odpowiedzieli strzelami. W walce został ciężko ranny jeden z posterunkowców. W czasie rabowania domów i sklepów w miejscowości zostało ciężko rannych. Miejscewo przybroższc k. Augustyn Wesołowski został doszczętnie obrażony i silnie pobity. Porozgromieniu i zdemolowaniu lokala posterunku policji i orabowaniu kasy na poczęcie, bandyci na 15-tu pododdziałach, zabrawszy mieszkańców miejscowości, wywieźli, przetransportowali z sukien, przedmiotów metalowych i innych cennych przedmiotów domowego użytku.

Bandyci wyruszyli w kierunku Dolnina, przeprawili się pod

